

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Clara Et Praeclara Methodus Parandæ Eloquentiæ,
Secundùm Doctrinam & Præcepta Cypriani Soarii è
Societate Jesu, Ad Captum Et Praxim Faciliorem
Accommodata**

Worpitz, Georg

Coloniæ Agrippinæ, 1700

§. IV. Syllogismus immunitus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68908](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68908)

majoribus cumulata ornamentis, illustrior nostris & publicis affulgeat ab alto incommodis.

§. IV. *Syllogismus imminutus.*

Solet quandoque una pars in syllogismo prorsus omitti, *major* vel *minor*, quando per se nota est & manifesta, ideoque enthymema syllogismi loco conficitur & tractatur, uti patet in orationibus Ciceronis: sed de enthymemate postea, hic verò sermo est de syllogismo, qui sic minuitur, ut licet propositio omitteretur, ratio tamen ad illam probandam ponatur, illà interim subintellectà, quo casu exercitium hoc à ratione majoris inchoari potest, & ipsa deinde roborari probationibus, eruditionibus &c. tum verò reliquæ partes *Minor*, & *Conclusio*, sive ordine connaturali, sive artificiali, & perturbato, subsequantur. Exemplum talis syllogismi sit hoc. Quæstio an gratulari natam prolem oporteat Parenti illustri? argumentum: quia conducit ad nominis gloriam hæc stirpis propagatio. Syllogismus. Quæ ad nominis gloriã conducunt, gratulari debemus; sed ergo. *Oratoriè sic. Ratio majoris.* Etsi magnæ opes & collata imperandi potestas multum ad bonam beatamque vitam conferunt, summum tamen mortalis generis decus gloriosa nominis propagatio. *Rationis probatio.* Perstringeret maximè sapientum oculos, fulgor auri, nisi facile pulveri misceretur; raperent universorum ani-

mos imperia, nisi ad misera mortalitatis damnarentur servitia. Nemo non opibus, nemo non potentiâ excellere velle, nisi hæc aut prævio impetu raperent dominos ad ruinam, aut subsequente passu raptos obruerent. Sola atque unica humanis fatibus insultat libertas: famæ, & naturæ fatisceris lapsu depressa ad immortalitatem erigit, erectos laudi inserit, insertos custodit. *Amplificatio.* Quam miserè vivimus, si diutiùs quam vivimus, vivere non liceat! quam deffendi obimus, si toti simul tumulamur! famæ verò hic felix genius, ejusdemque felicissimæ artes, nè mortales cum morte emoriantur, providisse, & inanimas inanes seipsâ alterâ veluti vitâ atq; mente animasse. *Erudito.* Hac de causa factum est, ut magnus ille rerum arbiter, & sapientissimus fortissimi Imperatoris, apud æternitatem, Orator, non ab exercitu cum imperio gubernato, nec ab opibus cumulatis Herois Homerici laudem quæreret, verùm à propagata carminibus ejus gloria panegyrum dicturus, augustâ voce, atque ad hæc tempora sonorâ inclamaret: Ô te felicem, qui talem laudum tuarum præconem merueris. *Minor.* Hæc porriò à fama profecta mortalium prosperitas, quam ipsa diversè ad homines descendit, tam variè ad gloriæ penetralia homines deducit. Mars alios pari animo susceptus, ac tractatus, quosdam Pallas ingenuè culta perennitate nominis donavit: nonnullis æternitas domi nata, atque cum fortunata eximiorum parentum stirpe edita. *Ratio Minoris*

noris hæreditate nimirum generosa progenies parentum capeffit virtutem, & dum vivit, parentes refert: pulsat nobile venas decus, neque obliviosam paternorum meritorum patitur ignaviam. *Eruditio.* Scipionis edicto, aut te Scipionem nega, aut nomen virtutibus imple. *Conclusio.* Felices idcirco ejusmodi parentes, qui cum aliis vitam partiuntur, largiuntur sibi, atque illis quidem mortalem ac perbreve (si humanæ vitæ metiamur metas) tribuunt, ipsi perenni successione occupata perennitatem obtenturi. *Affectus.* Hac te felicitate beatum hodie superi volunt, nos gaudemus: agnosce fortunam, apparatu magnifico gloriosos intrantem penates; agnosce cælorum munus, ejusque aspectu diu incolumis gaude. Utinam quo nunc animo spes, è flore lætitiæ decerptas offerimus, eodem fructus provectoris ætatis carpamus & offeramus.

§. V. *Enthymema oratoriè de ductum.*

Hujus usus est frequentissimus, eo quod syllogismi pars aliqua, persæpe nec probatione, nec deductione eget; imò quia per se nota est, apponi non potest sinè vitio superfluitatis, unde syllogismi loco enthymema tractatur. Exemplum sit hoc: dum alicui felicem natalem apprecaris, sic argumentum statue: *Antec.* ex oriente natali, nova exoritur lætitia, ergo de eo lætandum & gratulandum.